

Wijnlanden van de wereld

door Rudolf Pierik

Titel: Wijnlanden van de wereld

Auteur: Rudolf Pierik

Omslagontwerp: Judith Baltus

Eerste druk: December 2023

Uitgeverij: U2pi BV Den Haag

ISBN 978 94 9336 4028

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotocopiën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Wijnlanden van de wereld

door Rudolf Pierik

Inhoudsopgave

<i>Albanië tot Estland</i>	<i>9-21</i>
<i>Ethiopië tot Moldavië</i>	<i>21-35</i>
<i>Montenegro tot Senegal</i>	<i>35-48</i>
<i>Slovenië tot Zwitserland</i>	<i>48-61</i>
<i>Literatuur</i>	<i>63</i>
<i>Dankwoord</i>	<i>64</i>

Albanië

Albanië met de hoofdstad Tirana ligt aan de Adriatische en de Ionische Zee; het wordt omringd door de landen Griekenland, Macedonië, Kosovo en Montenegro. Naar schatting bestaat er wijnbouw sinds 3000 jaar; in de 17e eeuw toen de Islam opkwam verdween de wijnbouw volledig. Vroeger was het land Russisch, maar is sinds 1912 onafhankelijk. Rond 1990 stelde wijnbouw niet veel meer voor, maar deze herstelde zich vanaf 2020. Het wijnbouwareaal en de wijnproductie zijn beperkt. Er bestaan de volgende productieregio's: Berat, Korca, Tirana, Dürres (het belangrijkste) en het gebied tussen Lezha en Shkodra. Er worden rode, witte en mousserende wijnen geproduceerd afkomstig van de druivenrassen: Merlot, Cabernet Sauvignon, Pinot Noir (blauw), Sangiovese, Riesling (wit); daarnaast bestaan talrijke inheemse rassen. Raki is de nationale drank. Het grootste bedrijf is Uka Winery.

Algerije

De eerste wijnstokken in dit land werden lang geleden ingevoerd door Phoeniciërs. In 1962 werd Algerije onafhankelijk van Frankrijk, waardoor het wijnbouwareaal drastisch verminderde. In 1990 was het wijnbouwareaal nog slechts 102.000 ha; de meeste druiven waren toen al bestemd voor tafeldruif. De wijnbouw vindt vooral plaats aan de kust van de Middellandse Zee in diverse regio's. Als druivenrassen worden geteeld: Carignan, Alicante Bouschet, Cinsault, Grenache en Cabernet Sauvignon; daarnaast worden ook enkele inheemse rassen verbouwd. Op dit moment is Algerije vooral bekend als producent van kurken.

Argentinië

Dit land is het 5e productieland van de wereld met 10 wijnbouwgebieden ten oosten van de Andes. Argentinië strekt zich van noord naar zuid uit over 2400 km en ligt op de 22-42e zuidelijke breedtegraad. Wijnbouw werd in 1541 begonnen door de Spaanse kolonisten. Wijnbouw wordt bedreven op hoogten van 900-1500 m. De meeste wijnen zijn rood (60%) en 25% is wit. Het wijnbouwareaal wordt geschat op 210.000 ha met een productie van 15 miljoen hl. Als druivenrassen worden verbouwd: Malbec (de aller bekendste), Merlot, Syrah, Cabernet Sauvignon (blauw), Torrontés, Chardonnay en Sauvignon Blanc (wit). De belangrijkste wijnbouwgebieden en provincies zijn Mendoza (75% van de productie), San Juan (15%), Cafayate (5% op 1600-2000 m hoogte) en Patagonië (5%, met rassen Rio Negro, Neuquen, Torrontés en Sémillon). In veel gebieden is irrigatie noodzakelijk. Het bekendste wijnbouwbedrijf, dat ontstond in 1902, draagt de naam Bodega Catena Zapata.

Armenië

Armenië ligt in de zuidelijke Kaukasus op 900-1500 m hoogte, op de 38-41e breedtegraad en is het oudste wijnland van de wereld, het is vooral bekend vanwege de berg Ararat; in de bijbel lezen we dat Noach na de zondvloed landde op Ararat. Reeds 6000 jaar voor Chr. bestond er wijnbouw. Het land (met een landklimaat) is gelegen tussen de Zwarte en Kaspische Zee. Armenië werd in 1991 onafhankelijk van Rusland waarnaar veel wijn en brandewijn wordt geëxporteerd; de hoofdstad is Yerevan. Er bestaan de volgende buurlanden: Turkije, Georgië, Azerbeidzjan en Iran. Het wijnbouw oppervlak bedraagt 16.500 ha, dat per jaar 660.000 hl wijn oplevert. De bekendste wijnbouwregio's zijn de Vallei van Ararat (het meest bekend), Vayots, Dzor en Kotyak. Armenië produceert de volgende wijnen: rood, wit, rosé, mousserende wijn, wodka

en brandewijn; de productie van deze laatste drank is aanzienlijk. De meeste bedrijven zijn te vinden in de Vallei van Ararat (met 65% van het wijnbouw oppervlak). De bekendste druivenrassen zijn: Areni (blauw) en Voskehat en Kangun (wit). De meeste rassen zijn inheems, maar sommige zijn afkomstig uit West-Europa (o.a. Muscat, wit en Pinot Noir blauw). Het bekendste wijnbouw bedrijf, dat allerlei wijnen produceert draagt de naam Armenian Wine Company.

Australië

Dit land ligt te midden van de Pacifische Oceaan (in het oosten), de Indische Oceaan (in het zuiden) en de Timor Zee (in het Noord-Westen). De wijnbouw begon toen Engelse kolonisten in 1788 Zuid-Afrikaanse druivenrassen naar het land brachten. In de beginjaren zestig waren ook Zwitsers en Duitsers bij de ontwikkeling van de wijnbouw betrokken. Al spoedig werd Zuid-Australië een groot wijnbouwgebied. Op dit moment is Australië het op vier na grootste export- en productieland ter wereld. Voor zover bekend bezit het land 160.000 wijngaarden met een onbekende productie. Naast wijn (rood, wit en dessert) worden ook tafeldruiven geproduceerd. Vanwege het warme klimaat moet er meestal geïrrigeerd worden. De belangrijkste wijnbouwgebieden zijn: New South Wales (in het zuidoosten), Victoria (in het zuiden), West Australië (in het westen), Tasmanië (een eiland ten zuiden van Australië), Queensland (in het Noord-Oosten) en Zuid-Australië (50%, in het zuiden). Beroemde regio's zijn: Hunter Valley, Barossa Valley (dominant, de oudste) en Clare Valley. Als druivenrassen worden verbouwd: Pinot Noir, Syrah, Cabernet Sauvignon, Merlot en Grenache (blauw), Chardonnay, Sauvignon Blanc, Sémillon en Riesling (wit). De wijnen dragen vaak een zogenaamd Bin nr. Beroemde wijnfirma's zijn Penfolds (uit 1844) en Hardy. Australische wijnspecialisten zijn beroemd geworden als zogenaamde flying wine makers, die

overal op de wereld adviezen geven.

Azerbeidzjan

Reeds 3500 jaar voor Chr. bestond er wijnbouw; dit bergachtige land ligt aan de Kaspische Zee aan de zuidkant van de Kaukasus, de hoofdstad is Bakoe. Buurlanden zijn Rusland, Georgië, Iran, Turkije en Armenië. Het Moslimland (90%) is een republiek en produceert de volgende wijnen: rood, wit, rosé en vooral brandy (dominant); veel druiven zijn bestemd als tafeldruif. Er bestaan 59 districten; in vier regio's wordt wijnbouw bedreven: Ganja, Shirvan Vally, de Vallei van Savalan en Gabala. Circa 7% van het totale oppervlak wordt benut voor wijnbouw. In 1991 werd het land onafhankelijk van Rusland. Er worden talrijke inheemse druivenrassen geteeld maar ook veel rassen uit West-Europa. Het wijnbouwareaal en de wijnproductie zijn niet bekend. Er bestaan twee grote wijnbouw bedrijven: Aspi Winery (met veel rassen uit West-Europa, 320 ha) en Vinagro (ontstaan in 2006, Duits van origine, de grootste).

België

Ofschoon dit land reeds 2000 jaar geleden wijnbouw kende, kwam deze pas door toedoen van kloosters weer enigszins tot ontwikkeling. In de 20e eeuw ging het beter, maar vooral vanaf 1960. Op dit moment bestaan er 696 ha wijngaarden met een productie van 27.000 hl wijn (36% wit, 15% rood, 2% rosé en 45% mousserend). Twee derde van de wijngaarden bevindt zich in Vlaanderen, een derde in Wallonië. Er bestaan 7 BOB's of wijnregio's o.a.: Hageland (de oudste), Haspengauw, Hageland, Sambre en Maas en Zuid-Limburg. Het aantal wijnbouwbedrijven is niet bekend. Als druivenrassen worden geteeld: Pinot Meunier, Pinot Noir, Müller-Thurgau (blauw), Pinot Gris, Chardonnay, Riesling, Pinot Blanc, Solaris

(wit). Het oudst bekende wijnbouwbedrijf is Wijnkasteel Genoels-Elderen. Er bestaan veel kleine bedrijven met minder dan 1,5 ha. De belangrijkste bedrijven met ieder 30 ha zijn: Wijnkasteel Genoels-Elderen en Hoenshof.

Bolivia

Dit land met als hoofdstad La Paz, ligt op 21-23° zuiderbreedte en grenst aan de buurlanden Chili, Argentinië, Peru en Brazilië. De eerste wijnstokken werden door Spaanse kolonisten rond het jaar 1560 geplant. De wijnbouw kwam pas echt van de grond in 1978. Thans omvat het wijnbouwareaal 4000 ha met een productie van 140.000 hl op circa 65 bedrijven. Er worden rode, witte en mousserende wijnen geproduceerd; ook wijndistillaten (met 40% alcohol) worden gemaakt afkomstig van het ras Muscat. De belangrijkste druivenrassen zijn: Cabernet Sauvignon, Merlot, Syrah, Tempranillo en Tannat (blauw), Chardonnay, Ugni Blanc, Sauvignon Blanc en Muscat (wit). Wijnbouw wordt bedreven op zeer grote hoogten van 1600-2800 m. Er bestaan drie wijnbouwgebieden: Valle Cinti, Valle Tarija (de grootste, 80% van de productie), Valle Santa Cruz.

Bosnië-Herzegovina

Dit land aan de Adriatische Zee, in Zuid-Oost Europa en de Balkan kende 500 jaar voor Chr. reeds wijnbouw. Het werd in 1992 een onafhankelijke republiek en behoorde daarvoor tot Joegoslavië; het heeft als hoofdstad Sarajevo. Het wordt omringd door de landen Kroatië, Servië, Montenegro, Hongarije en Slovenië. In de naam van het gebied komt het woord vina (wijn) voor. Bosnië ligt in het noorden, Herzegovina in het zuiden. Voor de wijnbouw zijn Mostar en Trebinsjko belangrijk. Het wijnbouwareaal bedraagt 4000 ha, die 116.000 hl wijn voortbrengen; er komen veel kleine bedrijven voor. De belangrijkste druivenrassen zijn: Zilavka (dominant).

Bena, Blatina (dominant), Trnjak, Vranac (dominant) en Merlot. Zilavka en Blatina beslaan 95% van het wijnbouwoppervlak. Het beroemdste bedrijf is Vinarija uit 1980.

Brazilië

Dit land kent als burens Argentinië en Uruguay. De eerste wijnbouw ontstond in 1532 door Portugezen, gevolgd door Spanjaarden in 1626; in de 19e eeuw werden Italianen actief. Op dit moment is het areaal wijngaarden onbekend; de wijnproductie is lastig aan te geven omdat veel druiven bestemd zijn voor tafeldruif. De wijngaarden bevinden zich op 700-1400 m hoogte. Als druivenrassen worden geteeld: Gamay, Cabernet Sauvignon en Tannat (blauw), Sauvignon Blanc, Sémillon, Riesling en Muscat (wit). Naast wijnbouw is de teelt van koffie en suikerriet belangrijk. Het belangrijkste wijnbouwgebied is te vinden in Rio Grande do Sul (zuidelijk gelegen, met 80% van de productie). Er worden nog vier andere wijnbouwgebieden beschreven: Serra Gaúcha (in het noordoosten, groot areaal), Serra do Sudeste (in het oosten), Sudoeste-Grandense (in het zuiden) en Vale do São Francisco (in het noorden).

Bulgarije

Dit land, gelegen aan de Zwarte Zee, met de hoofdstad Sofia kende reeds wijnbouw 1000 jaar v. Chr. In de Middeleeuwen werd de wijnbouw bevorderd door de kloosters. Tijdens de Islamitische periode van 1393-1878 verdween de wijnbouw voor een groot deel. In 1989 werd Bulgarije onafhankelijk van Rusland en werd de wijnbouw geprivatiseerd. In de jaren 80 en 90 kwam de wijnbouw verder tot ontwikkeling. Door toetreding tot de EU kwam geld beschikbaar voor stimulering van de wijnbouw. Bulgarije wordt omringd door de landen Griekenland,